

ЗАМАН

ГАЗЕТ 1924 ЖЫЛДАН
БЕРИ ЧЫГЪАДЫ

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ
Интернет-версия: zaman.smikbr.ru

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

БАГЪАСЫ
3 СОМДУ

Ишлери бла республикада демократиягъа жол ачхандыла

Къабарты-Малкъары законла чыгарыуучу органы 70-жыллыгын бла Парламентини 15-жыллыгын белгилеу жаны бла жумуша жылы башындан бери да бардырылгандыла: торлю-торлю конференцияла, төбөшүлө, «Өтөрөк столла», конкурса өткөрүлгөндө. Байрамны баш мағанала ишлери уа түөнө бергандыла.

туту, Парламентини аппараты бу көрмөчю хазырлар ючюн, уллу тинтиу иш бардыргандыла. Ызы бла депутатла, Юг федеральний округну субъектлерини законла чыгарыуучу органдарындан юг Осетиандан бла Абхазиядан Парламентини алгышылгъа келген къонакъла Нальчикде Малкъар орам бла Ленин аты проспекте бирге кышулгъан жерде Парламентини ал-

рыхында мағаналы шартла жыйылгандыла. Ала мындан ары Парламентде дайым да түрлүкчюла. Къууанчылы жыйылыуыгъа КЪМР-ни Президенти Арсен Канокос, Парламентини Председатели Бечелланы Илияс, Правительствоу Председатели Андрей Ярин, РФ-ни Федеральний Жыйылыууну Федерация Советинде Къабарты-Малкъарны келечиси Хачим Кармоков, РФ-ни Фе-

Арсен Канокос Зумахъуланлы Таниляны саугъалайды.

деральний Жыйылыууну Къырал Думасыны депутаты Адабей Шхагошев, Юг федеральний округну субъектлеринде бла Абхазия эм Юг Осетия республикада законла чыгарыуучу органдары алгышыл, Къабарты-Малкъарны жаманат къууанчылы жыйылыуу болганды. Алай аны алдында аны фойесинде «Къабарты-Малкъарны законла чыгарыуучу баш органына - 70 жыл» деген көрмөк кыралгъанды. Къырал республиканы законла чыгарыуучу органына та-

магъанды. Жаланда 1936 жылда Къабарты-Малкъар Автоном Республика кыралгъаны бла аны кыраллыкны битеу эркинликтери берилгенди.

но атыгъыз Къабарты-Малкъарны тарыхына алтын харфла бла жазылганды, - дегенди ол. - Быйыл биз энита да бир байрамны белгилейбиз: Парламентини 15-жыл-

Бечелланы Илияс Мамайланлы Аминатха грамота берген кезиу.

Биринчиден, Парламентини мекямында 1938-1993 жылда КЪМАССР-ни Баш Советине башчылык этгенлени бла 1993 жылдан бюгоннге дери республиканы Парламентини башчыларыны суратларыны көрмөчю ачылгъанды. Анда торлю-торлю жылда Баш Советде ишлен тургъанла Улбашланы Исмайлыны (1941-1944 ж.ж.), Доттуланы Пазини (1938-1944 ж.ж.), Уналаны Чомайны (1939-1966 ж.ж.), Бувайланы Любаны (1971-1975 ж.ж.), Мамайланлы Аминатны (1975-1980 ж.ж.), Созайланы Абидатны (1980-1985 ж.ж.) эм башаланы суратлары барды. Спикер Бечелланы Илияс айтханы кере, республиканы Архив службасы, Гуманитар тинтиуени инсти-

тисинде терекле орнатхандыла. Бу иште КЪМР-ни Правительствосуну Председатели Андрей Ярин, шахар школларыны окуучулары да къатышдыла. Андрей Ярин республиканы власть органдарыны атындан Парламентини алгышылганды. «Бу терекликке өсе баргъанлары бла биз бу ариу кюнню эсгергенин түрлүкчю», - дегенди.

Кюнню экинчи жарымында Къырал концерт залда байрамга жораланган къууанчылы жыйылыуу болганды. Алай аны алдында аны фойесинде «Къабарты-Малкъарны законла чыгарыуучу баш органына - 70 жыл» деген көрмөк кыралгъанды. Къырал республиканы законла чыгарыуучу органына та-

деральний Жыйылыууну Къырал Думасыны депутаты Адабей Шхагошев, Юг федеральний округну субъектлеринде бла Абхазия эм Юг Осетия республикада законла чыгарыуучу органдары алгышыл, Къабарты-Малкъарны жаманат къууанчылы жыйылыуу болганды. Алай аны алдында аны фойесинде «Къабарты-Малкъарны законла чыгарыуучу баш органына - 70 жыл» деген көрмөк кыралгъанды. Къырал республиканы законла чыгарыуучу органына та-

деральний Жыйылыууну Къырал Думасыны депутаты Адабей Шхагошев, Юг федеральний округну субъектлеринде бла Абхазия эм Юг Осетия республикада законла чыгарыуучу органдары алгышыл, Къабарты-Малкъарны жаманат къууанчылы жыйылыуу болганды. Алай аны алдында аны фойесинде «Къабарты-Малкъарны законла чыгарыуучу баш органына - 70 жыл» деген көрмөк кыралгъанды. Къырал республиканы законла чыгарыуучу органына та-

Андрей Ярин зыгыт орната турады.

дегенди ол. Социалист революцидан сора бизни халкыларыбыз миллет-территорияты куралулууларыны бир нече торлюсюнден өткөндө. Алай законла чыгарыуу полномочиялары уа бол-

лгъаны. Аны юсюнден Къабарты-Малкъарда тынгылы ишлеген законла чыгарыуучу орган барды деп таукел айтыргъа боллукчюбуз.

Ахыры 2-чи бетдеди.

КОНФЕРЕНЦИЯ

Түөнөне Къабарты-Малкъар кырал университетини медицина факультетини психиатрия, наркомания эм неврология жаны бла кафедрасы «Актуальные проблемы неврологических расстройств в общепсихиатрической практике» деген атт бла илму-практика конференция бардырганды. Ол бу кафедраны ончын эм анга татааллашты эткен, медицина илмуланы доктору Темаланы Чукалананы жаны Далхатны 70-жыллык юбилейине ачылганды.

Илму темагъа жораланган докладланы алдында доцент Таукенланы Лейла Темону уллуу жашуу жолуну, илмугъа къалай келгенини эм къалай проблема бла юрешгенини юсюнден тынгылы билдирю этгенди. Далхат Чукалаени республикабызда биринчи профессионал психотерапевт болганын, ол жаны бла илмуда ошол жетишкен жетгенин белгилегенди.

Профессорну намысына атап

лерин да юйретеди. Далхат Чукалаевични студентлери уа бюгонлюкде кыралыбызны клиникаларында эм андан тыштында да атларын айткандырыл ишлейди.

Ызы бла Темаланы Далхат сөзлөгөнди. Ол, конференцияны кыраганнагъа эм аны сыйын көтөргөнлөгө жорек ырызлыгын билдиргенден сора «Теория эм клиникалык дефиниция невролог» деген темагъа тынгылы доклад этгенди. Анга жаш психотерапевт, студентле бютонда сойоп тынгылашгандыла.

Докладчы, невроз ауруланы юсюнден айтканы, аланы бир-бир врачла кыйыныга санамганналарын эм диагнозу тын салып кырагъа билдиргенди докладчы.

боллукчю дегенлерин белгилегенди эм ол оюмуно тизге санамганын билдиргенди. Андан сора да, бу ауруну торлюлерини, ала адамда къалай къозгалыргъа боллукчюларыны эм аланы къалай амалла бла багаргъа тийишлигини юсюнден да айтханды. «Невроз» деген терминни къалай аныларгъа кереклинин билдиргенден сора, ол ауруну ышарларыны классификацияларын да кертюзгенди. Невроз башха ауругъа өтөргө боллукчю бла къалгъылы медицина илмуда алкыа иги тинтилмегени, болсада ол бир торлюсюнден башха, къыйынырак формасына көчюп кыларгъа боллукчю да билдиргенди докладчы.

Кесини илму доклады бла жыйылгъанналары алдында Таукенланы Лейла да сөзлөгөнди. Ол невроз ауруланы багытуда алкыа кадрла жетишмегенлери белгилегенди. Аны бла бирге дарманланы багъалыкларынын чертенди. Бу ауруудан кыйналгъаннагъа дарманнагъа юйренини къалмаз ючюн, къалай багаргъа кереклисин да аныгъатханды.

Конференцияда сөзлөгөн, доцент Лариса Амшкова да ол проблемалгъа эс бургъанды. Алтай ауругъанла кесирини къалай жоретгенлери, неден тарыхыгъанлары, нени юсюнден сатыш этгенлери да айтханды. Медицина илмуланы кандидаты Сергей Чупалов да бу ауру-

уа къалай шартла келтирлери боллукчюну, аны классификациясыны, формаларыны юсюнден да билдирюле этгенди.

Психо-неврология ауруланы поликлиникасыны тамата врачы Мувед Кажаров а докладланы юсерленден кесини оюму айтханды. Алада келтирилген бир къыуун шартла бла ол ахырысы бла да келешмегени билдиргенди. Ауруну клиникалы болгуну юсюнден жазуу туруп, бир-бир аилме, диагнозу шартларында халталы жибергенлери чертип, жашауда хар зат китапчы болуп къалмайды, дегенди.

Ахырында жыйылгъанналары да, илму-практика конференция кыруалуу болганын белгиле, аланы төрк-төр бардыра туруну къыбыл көргенди.

МОКЪАЛАНЫ Эухура.

Элбрус районан

Беш жүзден аслам сабий солугъанды

Юсюбюздеги жыл башында Россия Федерацияны социальный строхование фондуу Къабарты-Малкъарда регион бөлүмюню юсю бла республиканы санаторийлеринде бла лагерлеринде Элбрус райондан беш жүзден аслам сабий солуп, саулыкларын кочлендиргенди. Ол ишлеге 2649 миң сом ача къоратылганды. Аны юсюнден бу кюнлөре район администрацияда 2008 жылда сабийлени эм жаш төлүню саукъларын кочлендириу, солулларын къурау комиссияны кезилу жыйылыуунда айтылганды.

Регион бөлүмюню финансий онглари урунган адамланы сабийленин токтосан процентин солугъа жибергизе эм саукъларын кочлендирирге амал береди. Страхование фондуу район бөлүмюню жыл бошлагъыны энита да 2036,4 миң сом багысы пүткөкка алып орну барды. Сабийле, кыруу бизни республиканы угъай, Минводланы санаторийлеринде да солугъа кыруу. Предприятияланы эм жаш төлүню саукъларын кочлендириу, солулларын къурау комиссияны кезилу жыйылыуунда айтылганды.

Абадан адамлагъа - концерт

Абадан адамлагъа жораланган «Жандаурулук» деген айлыкны чеклеринде Тырауузу Кууиланы Къайсын атлы культура дворецинде уллу концерт болганды. Анга къабарты битеу сөзгөнө да келгенди, алай сыйлы жерлени уа абадан адамла алгандыла. Аланы асламы бюгонлюкде Элбрус район Адамланы социальный жумушларын жалчыуу арасында саукъларын кочлендиргенде эдиле.

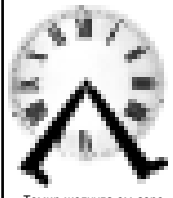
Концерт бошлагъандан сора культура двореци директору Эденланы Хижубий абадан адамлагъа эде кыларча саугъала бергенди.

А.ТЕМИРОВ.

Жашуу жорукъ

Къыш кезиуе кечюу

Октябрын ахыр ыйкы кюнлөре Россия Федерацияны кыш кезиуе кечюу, жор-жорик зонам бла 3 сагында башланды: къышкы битеу территориясында сагытаны стрелканы бир сагыт артка бурулурга керекдиле.

атланы ол халда кечюрюню хайрындан, жыл сайын кыралда электрокюк бла байламлы сегиз миллиард сом алады. Аны бла бирге, специализирлени айтханыларна кере, сагытланы алай кечюрю туруу гипертониядан ауругъаннагъа заран келтирлери боллукчю. Ол болжаллы стресс деген татаалсылыкны тудурды. Башхача айтханда, адамланы санларын ауруландырады, иш тириликлери азайды, жукугъа да заран келтирди.

Москвадан кырал университетини профессору, биология илмуланы доктору Виктор Зотову айтханына кере уа, кыш кезиуе кечюу татаалсылык тудурды демекчи адамланы ол затха иянианларыны хатасындан. Алай эсе, сагытланы артка кечюрю туруп, ол саукъларга боллукчюу деп келюрю керекди. Профессор сагытланы артка кечюрю психология проблема болмаз ючюн, жукугъа дагыда бир сагыт кышуугъа аны адамны саукъларына жарактыды, деп алай оюмуларга чакырады.

Материал Интернетден алып басмалады.

